

Zródleńko

Kwartalnik Wodociągów Częstochowskich SA

OBRONILIŚMY TYTUŁ LIDERA!!!

Nasze Przedsiębiorstwo po raz drugi zostało sklasyfikowane na I miejscu w Ogólnopolskim Rankingu Najlepszych Przedsiębiorstw Wodociągów i Kanalizacji za rok 2017. Obroniliśmy zeszłoroczną pozycję lidera.

Początkiem roku 2017 redakcja Strefy Gospodarki, ogólnopolskiego, niezależnego dodatku ukazującego się na ogólnopolskich łamach „Dziennika Gazety Prawnej” wystartowała z pracami w kolejnej edycji Ogólnopolskiego Rankingu Przedsiębiorstw Wodociągów i Kanalizacji. Rokrocznie do walki o znalezienie się w czołowej dziesiątce Rankingu staje kilkadziesiąt przedsiębiorstw. Analizie poddawane są dane z kilku obszarów działalności przedsiębiorstwa, poczynając od danych finansowych, poprzez ocenę działań inwestycyjnych, kwestii stricte technicznych związanych z codzienną eksploatacją sieci wodno-kanalizacyjnej, inwestycje w rozwój potencjału intelektualnego kadry, aż na działaniach „miękkich”, jak

udział przedsiębiorstwa w życiu lokalnych społeczności i prowadzona polityka z obszaru CSR skończywszy.

„Przedsiębiorstwo Wodociągów i Kanalizacji Okręgu Częstochowskiego S.A. drugi rok z rzędu okazało się najlepsze w skali ogólnopolskiej. Warto podkreślić jest fakt, iż z roku na rok poziom prezentowany przez biorące udział w Rankingu przedsiębiorstwa jest coraz wyższy, a stawka bardzo wyrównana, co nadaje dodatkowej wartości drugiemu z rzędu triumfowi.”- mówi zastępca redaktora naczelnego „Strefy Gospodarki” Łukasz Osypiński. „Zauważalna jest przemyślana, długofalowa polityka prowadzonych inwestycji w potencjał techniczny i kadrowy oraz innowacyjny charakter działań podejmowanych przez PWiK. Kapituła doceniła również bardzo mocno szerokie działania na rzecz lokalnej społeczności, dużą „wrażliwość społeczną” przedsiębiorstwa oraz proekologiczne działania, tak w sferze inwestycji jak i edukacji prowadzonej wśród swoich Klientów”- dodaje redaktor.

Prezentacja naszej firmy na łamach „Strefy Gospodarki” dodatku do „Dziennika Gazety Prawnej” miała miejsce 27 marca. Uroczyste wręczenie dyplomu jeszcze przed nami.

red.

CINEMA CITY NA MOKRO

W Cinema City Światowy Dzień Wody obchodzony był 23 marca. Z tej okazji w wybranych kinach Cinema City i IMAX, miały miejsce warsztaty dla przedszkolaków i uczniów pod nazwą: „Kropla do kropli... wodne inspiracje”. To kolejne spotkanie w ramach „Filmowego świata dziecka”, podczas którego najmłodszy dowiedzieli się skąd się bierze woda w kranie, czym jest woda i czy można ją złapać za rękę. Dociekliwi słuchacze zadawali

szereg pytań dotyczących tej tajemniczej a tak popularnej substancji, jaką jest woda. Dzieci obejrzały film o pieśku „Ozzy” i nasz film „Niesamowita podróż kropelki”. Celem projektu jest przekazanie dzieciom wiedzy w jak najbardziej przystępny i odpowiedni do ich wieku sposób a więc przez zabawę. Spotkania „Filmowy świat dziecka” składają się z dwóch części: zajęć edukacyjnych i pokazu filmowego. Maluchy wygrywały atrakcyjne nagrody, a na zakończenie wszyscy uczestnicy dostali upominki. Partnerami spotkań w poszczególnych miastach byli: Katowickie Wodociągi S.A., Zakład Wodociągów i Kanalizacji Sp. z o.o. w Łodzi oraz Krakowskie Wodociągi S.A. W Częstochowie współorganizatorem warsztatów była nasza Spółka. W przyszłym roku także planujemy wspólny projekt.

red.

DWUNASTA GAZELA BIZNESU

Częstochowskie Przedsiębiorstwo może poszczycić się już dwunastoma wyróżnieniami w rankingu Gazeli Biznesu. Jest to ranking najdynamiczniej rozwijających się małych i średnich firm. Autorem rankingu jest wywiadownia gospodarcza Coface Poland, która jest odpowiedzialna za weryfikację danych finansowych zgłoszonych przedsiębiorstw. O ten zaszczytny tytuł mogły ubiegać się firmy, które spełniały szereg kryteriów w tym określo-

ne przychodami ze sprzedaży w trzech ostatnich latach. Rankingi Gazel Biznesu sporządzane są co roku przez dzienniki ekonomiczne należące do szwedzkiej grupy Bonnier Press Group. Oprócz „Pulsu Biznesu”. Zestawienia takie opracowują jego siostrzane dzienniki ze Szwecji, Danii, Austrii, Łotwy, Rosji, Estonii i Słowenii. Kryteria wyboru Gazel są w poszczególnych krajach dostosowane do lokalnych warunków gospodarczych.

Laureaci Gazeli Biznesu

OCHRONA DANYCH OSOBOWYCH

Wiele się ostatnio mówi i pisze o ochronie danych osobowych. Nic w tym dziwnego, bo dane osobowe to cenny materiał marketingowy, który można wykorzystać do wielu celów. Niestety nasze dane mogą być także wykorzystane do wyludzeń i przestępstw. Warto wiedzieć jakie mamy prawa i obowiązki. Z drugiej strony rzecz ujmując, jako przedsiębiorca zobowiązani jesteśmy w sposób szczególny dbać o ochronę danych naszych klientów. Temat jest żywy, prawo w tym zakresie się zmienia, warto o tym wiedzieć.

Ogólne rozporządzenie o ochronie danych osobowych (rodo)

25 maja 2018r. wejdzie w życie ogólne rozporządzenie o ochronie danych osobowych. Zadaniem nowej regulacji jest zapewnienie swobodnego przepływu danych osobowych pomiędzy państwami członkowskimi, ale także wprowadzenie zasad, zgodnie z którymi przetwarzanie danych osobowych będzie ujednoczone na terenie całej Unii Europejskiej. Po drugie powstanie nowy obowiązek informacyjny. Realizacja tego zadania przysporzy nam troszkę pracy. Będziemy musieli zrobić inwentaryzację dotychczasowych klauzul informacyjnych, po to aby dostosować je do zapisów rodo. Zaktualizowane klauzule, będziemy przedstawiać Klientom, których dane osobowe pozyskujemy bezpośrednio od nich, w momencie zbierania danych. Nadmienię tylko, że nowa klauzula zawiera o wiele więcej informacji i jest o wiele obszerniejsza od dotychczasowej.

Kolejne zmiany to ograniczenie profilowania, prawo do bycia zapomnianym oraz surowe kary. W przypadku naszej firmy obowiązkowe będzie także powołanie inspektora ochrony danych w miejsce dotychczasowego ABI.

Sprawozdania ze sprawdzenia

W minionym roku zgodnie z planem przeszliśmy cztery sprawdzenia. Zakres sprawdzeń objął większość komórek organizacyjnych. Małe niedociągnięcia były niezwłocznie usuwane. Tradycyjnie ABI sprawdzał czy pracownicy przestrzegają procedur związanych z zabezpieczeniem danych osobowych, czy podczas niszczenia dokumentacji korzystają z niszczarek, używają hasel dostępu do systemu oraz czy są świadomi zagrożeń związanych z nieuprawnionym dostępem do danych osobowych osób niepowołanych. Z zadowoleniem muszę przyznać, że świadomość naszych pracowników w dziedzinie ochrony danych jest naprawdę duża. Stan pomieszczeń biurowca po zakończeniu pracy jest naprawdę zadawalający. Aby nie zapeszyć!

Powierzenie przetwarzania danych

Ogólne rozporządzenie o ochronie danych osobowych bardziej szczegółowo przedstawia zagadnienia powierzenia przetwarzania danych osobowych. Jeżeli będzie-

my musieli przekazać nasze dane pamiętajmy, że jesteśmy zobowiązani przekazać taką informację ABI (tą kwestię również reguluje Polecenie służbowe nr 1/14) oraz zawrzeć umowę na piśmie. Pamiętajmy, że nowe rozporządzenie pozwala na przekazywanie danych wyłącznie podmiotowi, który zapewnia wystarczające gwarancje wdrożenia odpowiednich środków technicznych i organizacyjnych oraz poszanowanie praw osób, których dane osobowe podlegałyby powierzeniu.

Szkolenia pracowników przetwarzających dane osobowe

Większość pracowników w naszym przedsiębiorstwie zajmuje się przetwarzaniem danych osobowych, szczególnie naszych Klientów. Aby procedura ta realizowana była zgodnie z prawem, pracownicy powinni zostać zapoznani z przepisami o ochronie danych osobowych. Zgodnie bowiem z art. 36a ust. 2 pkt 1 lit. c ustawy o ochronie danych osobowych, do zadań ABI należy zapewnianie zapoznania osób upoważnionych do przetwarzania danych osobowych z przepisami o ochronie danych osobowych. W przypadku jakichkolwiek pytań i wątpliwości przypominam, że wszystkie osoby przetwarzające dane osobowe w naszej firmie mają możliwość zadawania pytań ABI oraz przejścia dodatkowego szkolenia.

Warto też sięgnąć do Polecenia służbowego nr 1/14 w sprawie realizacji obowiązków związanych z ochroną danych osobowych w Przedsiębiorstwie gdzie zapisane zostały nasze podstawowe obowiązki przy przetwarzaniu danych.

Ważna informacja dla przyszłych emerytów!

Dokumenty z danymi pracowników będą krócej przechowywane.

W obecnym stanie prawnym dokumentacja kadrowo-płacowa musi być przechowywana w formie papierowej przez 50 lat od dnia zakończenia pracy, tak stanowią przepisy ustawy o narodowym zasobie archiwalnym i archiwach oraz przepisy ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych. Od dnia 1.06 br. mają wejść w życie zmiany ustawy Kodeks pracy, a w pozostałych ustawach od 1.06. 2018r., które skrócą okres przechowywania dokumentacji pracowniczej. Zgodnie z projektem okres ten będzie skrócony z 50 do 10 lat, licząc od końca roku kalendarzowego, w którym zakończymy pracę. Skrócony okres przechowywania dotyczyć będzie pracowników, którzy zawarli umowę o pracę po 31.12.1998r. Po upływie tego okresu dokumentacja, w której jest ogrom danych nie będzie już mogła być przetwarzana. W praktyce będzie musiała zostać przekazana do Archiwum Państwowego lub zniszczenia.

Małgorzata Zalewska

DLA NAJMŁODSZYCH

W tym roku dla naszych, sekcja socjalne przygotowała już jedną niespodziankę zabawę w „Fabryce Uśmiechu” i dla zainteresowanych seans filmowy „Sing”. Przed nami w tym roku zapewne jeszcze wiele atrakcji dla dzieci a najbliższą (planowaną na początek czerwca) będzie wyjazd do kopalni soli „Wieliczka”. To miejsce absolutnie wyjątkowe a odwiedzenie jej jest w zasadzie obowiązkowe. Kopalnia Soli „Wieliczka” to jeden z najcenniejszych zabytków kultury materialnej i duchowej na ziemiach polskich, wpisany na Listę Światowego Dziedzictwa Kulturalnego i Przyrodniczego UNESCO. Kopalnię w Wieliczce każdego roku odwiedza ponad milion turystów z całego świata. Zabytkowa kopalnia to liczące dziś ponad 700 lat, najstarsze polskie przedsiębiorstwo. W 1978 znalazła się na zaszczytnej I Liście Światowego Dziedzictwa Kulturalnego i Przyrodniczego UNESCO. Pod ziemią można podziwiać dorobek kilkudziesięciu pokoleń górników, pomnik historii Polski i narodu polskiego.

W tej specyficznej kopalni odbywają się wspaniałe podziemne koncerty i spektakle teatralne, realizuje się filmy, otwiera wystawy i organizuje imprezy sportowe. Nasza wycieczka będzie dostosowana i dla młodszych i dla nieco starszych dzieci. Ogłoszenia już wkrótce.

red.

KOCHANI

Od 2007 roku choruję na stwardnienie rozsiane.

Jest to choroba nieuleczalna,

walka i życie z nią nie należy do łatwych.

Czas rozliczeń PIT za rok 2016 coraz bliżej

więc ponownie proszę

jeśli możesz - wspomóż i okaż swoje dobre serce

przekazując 1 % podatku

na Fundację Dobro Powraca

KRS 0000338878

Cel szczegółowy: Anna Swolek

**Bądź też przekazując darowiznę
na konto Fundacji**

95 1140 1140 0000 2133 5400 1001

z dopiskiem Anna Swolek

Z całego serca dziękuję !!!

Kopalnia soli w Wieliczce

WŁADYSŁAW BIEGAŃSKI LEKARZ I SPOŁECZNIK

Na rok 2017 przypada 100-lecie śmierci doktora Władysława Biegańskiego, wybitnego lekarza i społecznika. O ile mianem pierwszego wodociągowca można określić inżyniera Kazimierza Knauera to ojcem pomysłu zdecydowanie był Władysław Biegański.

Dlatego też Wodociągi włączyły się w obchody upamiętniające działalność i życie doktora.

Władysław Biegański był człowiekiem o niezwykle indywidualności, który odcisnął piętno na życiu Częstochowy na przełomie XIX i XX w. Mieszkał w Częstochowie w latach 1883-1917. Był wybitnym naukowcem, autorem podręczników z zakresu medycyny i filozofii oraz pedagogiem. Nazywano go "profesorem bez katedry". Jego zakładem naukowym i kliniką był mały, prowincjonalny szpitalik, lecz wpływ jego działalności na całe ówczesne pokolenie był ogromny. Władysław Biegański jako pierwszy mówił otwarcie o konieczności pilnej regulacji gospodarki wodno-ściekowej na terenie miasta, nalegał na budowę sieci wodociągów i kanałów. Takie stanowisko prezentowali także członkowie założonego, z jego inicjatywy, w roku 1901 Częstochowskiego Towarzystwa Lekarskiego i powstałej z w roku 1902 filii Warszawskiego Towarzystwa Higienicznego. W ramach prac i spotkań Towarzystw wielokrotnie udowadniał skutki braku dostępu do czystej wody. Działalność doktora Biegańskiego przypada na lata intensywnego rozwoju częstochowskiego przemysłu i migracji ludzi ze wsi do miasta. Takie przemiany społeczno-gospodarcze miały wpływ na pogarszanie się stanu higieniczno-sanitarnego miasta Częstochowy.

Podczas posiedzeń Towarzystwa wygłaszał odczyty na temat konieczności podnoszenia standardów higienicznych miasta, poprzez uregulowanie gospodarki wodno-ściekowej a w szczególności zapewnienie zdrowej i czystej wody. W jego licznych wykładach m.in.: „Pałace potrzeby higieniczne miasta Częstochowy” (1901-1902) czy „W sprawie groźby epidemii cholery” (18 marca 1905) domagał się tworzenia obywatelskich komitetów sanitarnych zajmujących się badaniem higieny studni, zabiegał o pozwolenie od władz miasta na wydanie bezpłatnej broszury i głoszenie wykładów w fabrykach, dotyczących zdrowotnych działań profilaktycznych. Był prekursorem zakładania pracowni mikroskopowych i chemicznych. Choć pierwsze wodociągi powstały już po śmierci Biegańskiego, nie ma wątpliwości, że to właśnie on w znacznej mierze przyczynił się do wprowadzenia kompleksowych rozwiązań z zakresu gospodarki wodno-ściekowej. W 1903 r. podczas posiedzenia Towarzystwa Lekarskiego Częstochowskiego wysunął wniosek, aby środowisko lekarskie w większym stopniu

zajęło się działalnością oświatowo-zdrowotną, popularyzacją wiedzy lekarskiej, wykorzenianiem szkodliwych przesądów, opracowaniem statystyki chorób i badań stanu sanitarnego miasta i okolic. Myślę, że nie będzie nadużyciem stwierdzenie, że także i te wizje kontynuują Wodociągi. Prowadzimy przecież szeroką działalność edukacyjną i współpracujemy z ośrodkami naukowymi. W ramach obchodów roku Władysława Biegańskiego w Częstochowie zorganizowano międzynarodową konferencję naukową pod hasłem: „Doktor Władysław Biegański i jego epoka. Filozofia i etyka w medycynie wczoraj i dziś” Od 6 kwietnia w muzeum częstochowskim można oglądać wystawę: „Doktor Władysław Biegański – życie i dzieło- w stulecie śmierci”, wznowiono także wydanie „Myśli i aforyzmy o etyce lekarskiej”.

red.

Laweczka Doktora Władysława Biegańskiego

RIPOSTA SUBIEKTYWNA

„Woda jest dziedzictwem wszystkich ludzi i każdy człowiek powinien ją chronić.”

Europejska Karta Wody

Riposta subiektywna ale jakże trafna do raportu Najwyższej Izby Kontroli w sprawie ochrony jakości wód w Polsce.

W styczniu roku 2017 Najwyższa Izba Kontroli opublikowała informację o wynikach kontroli przeprowadzonej dla zagadnienia: „Ochrona jakości wód ujmowanych do zaopatrzenia ludności w wodę przeznaczoną do spożycia”. Dokument dostępny jest na stronie internetowej www.nik.gov.pl – zakładki: Kontrole → Wyniki kontroli NIK – data publikacji: 2017-01-11, Nr ewidencyjny: P/16/045. Dla osób nie posiadających czasu dla przeczytania blisko 80. stronicowego dokumentu dostępny jest także skrót prasowy w tejże zakładce. Dokument wywołał szereg komentarzy w środowisku zajmującym się naszą branżą. Dla wielu firm wodociągowych, w tym dla nas, opisywane zjawiska są skrajnie obce. Tym bardziej uważamy, że należy odnieść się do treści oficjalnego dokumentu stworzonego przez NIK. Jeżeli bowiem szerokie grono odbiorców usług i zleciodawcy kontroli Izby na podstawie takiego raportu budują swoje zdanie o naszej działalności, to wodociągowcy nie mają szans ani na zrozumienie swoich potrzeb u ustawodawców ani na szacunek do wykonywanej pracy. Ale do rzeczy.

Kontrolą objętych było 6 powiatowych stacji sanitarno-epidemiologicznych, 12 urzędów gmin prowadzących gospodarkę wodno-kanalizacyjną, 12 przedsiębiorstw wodno-kanalizacyjnych.

Nie jest to zatem duża grupa, która w pełni obrazuje sposób prowadzenia działalności i kontroli zaopatrywania w wodę pitną w Polsce, ale zawarte w opracowaniu uwagi dość dobrze, w naszej ocenie, pokazują, że kwestie kontroli jakości wody dla Odbiorców oraz zasoby wodne nie wszędzie są jeszcze traktowane z należytą starannością.

Zgodnie z informacjami zawartymi w Raporcie - mało optymistycznie przedstawia się przede wszystkim kwestia ustanawiania stref ochrony ujęć wody- zarówno bezpośrednich (tych w bezpośrednim otoczeniu), jak i pośrednich (większe obszary ustalane na podstawie badań hydrogeologicznych).

Część podmiotów eksploatujących ujęcia wody na potrzeby zaopatrywania w wodę pitną ludności w ogóle nie ustanawia żadnych stref ochrony, zastraszając się

brakiem bezpośrednich nakazów wykonywania tego rodzaju czynności. Faktycznie nie ma zapisów obligujących do tego, jednakże PWiKOCz stoi od wielu lat na stanowisku, że każde ujęcie winno posiadać ustanowioną przynajmniej strefę ochrony bezpośredniej. Tego rodzaju strefa to obszar przy ujęciu, z reguły jest to wydzielona działka, ogrodzona i odpowiednio oznaczona. Obowiązują tam ścisłe zakazy, które oczywiście mają pomagać eliminować zagrożenia możliwości wystąpienia infiltracji zanieczyszczeń w obrębie ujęcia. PWiKOCz posiada strefy ochrony bezpośredniej ustanowione dla wszystkich ujęć wody podziemnej.

O ile tereny przy ujęciach są z reguły ogrodzane celem ochrony mienia i możemy rozumieć, że w jakimś stopniu są w ten sposób chronione nie będąc strefami ochrony bezpośredniej, to trudno zrozumieć nieustanawianie stref ochrony pośredniej przy przesłankach wskazujących na taką potrzebę. Przedstawiciele niektórych skontrolowanych podmiotów pomimo posiadania opinii uprawnionych hydrogeologów wykazujących sporą przepuszczalność utworów przykrywających warstwy wodonośne, nie występowali o ich utworzenie argumentując, iż jest to kosztowne i trudne do późniejszego kontrolowania oraz stwarzające problemy dla mieszkańców.

W naszej ocenie bardzo niebezpieczne jest trywializowanie roli ochrony zasobów wód dla bezpieczeństwa zdrowia i życia ludzi. Woda, jako medium niezbędne do życia musi być chroniona nie tylko w rurociągach dystrybucyjnych do odbiorców, ale także na etapie jej uzupełniania w obiegu środowiskowym.

Jest oczywiste, że tworzenie stref ochrony pośredniej musi wynikać z konieczności popartych badaniami wykonywanymi przez specjalistów, co faktycznie wymaga wyasygnowania odpowiedniej ilości środków finansowych. Czy sporych, to już zagadnienie osobne - Wydaje się jednak oczywiste, że nie powinniśmy przedkładać ekonomii nad zdrowie nasze, naszych bliskich i przyszłych pokoleń.

Problemem wydaje się być tu kwestia braku wizualnego strat, jakie dany czynnik stwarza. W przypadku przykładowo straży pożarnych mamy do czynienia ze sporymi nakładami finansowymi na infrastrukturę służącą przede wszystkim ratowaniu ludzkiego życia. Pożary są z reguły spektakularne – widoczne, wyraźnie niebezpieczne i pozostawiające po sobie bardzo ponury obraz. Zanieczyszczeń przedostających się do wód podziemnych nie widać, ale zagrożenia jakie mogą stwarzać są wbrew pozorom równie, jeśli i nie bardziej zatrważające. Czytelnik winien mieć na uwadze, że mowa przede wszystkim o związkach rozpuszczonych, nie nadających barwy wodzie, która może być klarowna i przejrzysta, a jednocześnie w przypadkach niedbałości niebezpieczna.

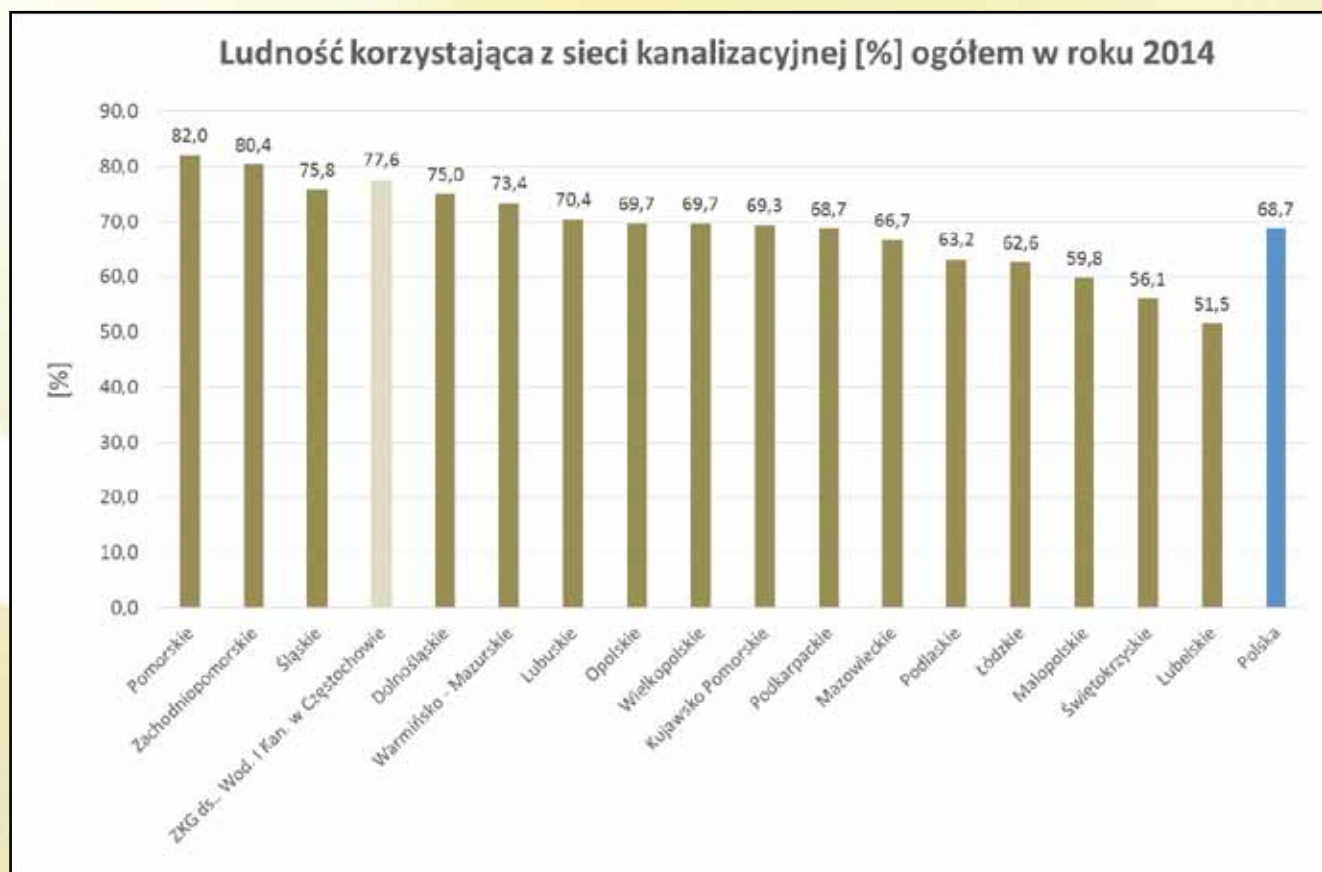
Najlepszym przykładem jest długotrwałe spożywanie wody z podwyższonymi zawartościami azotanów, które może być przyczyną zmian nowotworowych w układzie pokarmowym i powoduje utlenianie hemoglobiny krwi do methemoglobiny, co powoduje poważne zakłócenia pracy serca i w szczególności negatywny sposób działa na noworodki.

Azotany dostają się do wód nie tylko z pól zasilanych nawozami wysokoazotowymi, ale też są konsekwencją przenikania ścieków socjalno-bytowych wylewanych na pola i wydostających się z nieszczelnych szamb do gruntu oraz instalacji do rzekomego oczyszczania ścieków (przydomowe oczyszczalnie). Warto zaznaczyć, że niezgodnie z bardzo chwytliwą nazwą marketingową owe powszechnie stosowane oczyszczalnie praktycznie nie usuwają ze ścieków substancji biogenych (głównie azotanów - NO₃-), a wręcz poprzez tzw. drenaż rozsączający ułatwiają ich migrację w głąb gruntu, nierzadko do warstwy wodonośnej.

W związku z tym występowanie w strefach ochrony pośredniej m.in. zakazy lokalizowania przydomowych oczyszczalni ścieków, czy też wprowadzania ścieków do wód lub do ziemi, choć uciążliwe dla mieszkańców danego rejonu w rzeczywistości są w zdecydowanej większości jak najbardziej korzystne, gdyż umożliwiają ochronę wód, które będą wkrótce spożywać. Nadmieniamy, że usuwanie azotanów jest procesem bardzo

skomplikowanym i kosztocłonnym, przy czym koszty ustanawiania stref są nieporównywalnie niższe. Wybudowana kosztem 13 milionów złotych Stacja Usuwania Azotanów w Wierchowisku uzdatnia 220 m³/h wody na co zużywa się rocznie ponad 60.000 litrów etanolu, 350 kg kwasu fosforowego i 60 ton chlorku żelaza. Warto zatem zapobiegać, niż liczyć, że „powinno być dobrze” skoro mowa o zasobach wód podziemnych, z których będziemy de facto pić wodę. W naszej ocenie finansowo lepiej zapobiegać, niż usuwać skutki tak dużych problemów jak zanieczyszczanie pokładów wodonośnych. Nie wspominamy o tak oczywistych sprawach jak ochrona środowiska i w konsekwencji naszego zdrowia.

Nie zgadzamy się dodatkowo z argumentacją, iż „nie ma sensu tworzyć stref, gdyż ich kontrola jest niemożliwa do realizacji i nie daje efektów”. Należy wyjaśnić, że to od władzających danym regionem zależy jakie stworzą prawo lokalne i w jak dużym stopniu uświadomią mieszkańcom/ przedsiębiorcom jakie mogą być skutki ich działań. Duża świadomość ekologiczna bardzo sprzyja lokalnym uwarunkowaniom obchodzenia się z nieczystościami. Dodatkowo władze mogą liczyć na informacje o nielegalnych składowiskach śmieci, czy też próbach negatywnego wpływu na środowisko. Ludzie posiadający wiedzę jakie istnieją zagrożenia z pewnością częściej reagowali będą na ich występowanie.

Wykres nr 1 opracowano na podstawie raportu Głównego Urzędu Statystycznego „Infrastruktura Komunalna w 2014r.” oraz danych Przedsiębiorstwa

Gminy mając na swoim terenie ustanowione strefy ochrony muszą uwzględniać te tereny i obowiązujące na nich zakazy w dokumentach planistycznych.

Wodociągi Częstochowskie opiniują m.in. wnioski o wydanie decyzji umożliwiających lokalizowanie przydomowych oczyszczalni ścieków oraz inwestycji mających wpływ na środowisko. Nie prowadzimy statystyk ilości decyzji pozytywnych do negatywnych, ale możemy z pewnością poinformować, że braki akceptacji nie występują rzadko.

Z pewnością uzasadnione zabezpieczenie w postaci stref ochronnych ma sens i jest konieczne dla zapobiegania zagrożeniom jakości wód pobieranych dla celów zaopatrywania ludności.

Nasze Przedsiębiorstwo posiada 5 stref ochrony pośredniej o łącznej powierzchni 154,015 [km²] dla 40 z 55 ujęć na cele produkcji wody pitnej (w naszym przypadku studni głębinowych) – wykaz znajduje się na stronie internetowej www.pwik.czest.pl w zakładce Gospodarka wodna → Ochrona wód.

Wszystkie ustanowione na wniosek PWiKOCz na podstawie opracowań wykazujących zasadność utworzenia z wyszczególnieniem granic obszarowych.

NIK podziela najwyraźniej nasze zapatrywania na te sprawy, gdyż zaleca Ministrowi Środowiska nowelizację Prawa wodnego w zakresie m.in.:

„- wprowadzenia możliwości ustanawiania strefy ochronnej (w domyśle pośredniej) z urzędu – w przypadku gdy właściciel ujęcia wody nie złożył stosownego wniosku (...);
- obowiązku składania wniosku o ustanowienie strefy ochronnej (...) bezpośredniej (...).”

Drugą ważną kwestią badaną przez NIK była jakość wód dostarczanych do odbiorców.

To może nieco dziwić zważywszy na fakt, iż na straży stoją przede wszystkim Powiatowe Stacje Sanitarno-Epidemiologiczne. Należy jednak mieć na uwadze, że Najwyższa Izba Kontroli to organ faktycznie kontroli ostatecznej i musi badać prawidłowość funkcjonowania m.in. każdego podmiotu administracji publicznej.

Chociaż sprawa wydaje się być prosta, bowiem woda wprowadzana do sieci wodociągowej w zasadzie bezwzględnie musi spełniać wymogi Rozporządzenia Ministra Zdrowia „w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi” w kwestii parametrów jakości i częstotliwości badań, to jednak niektóre podmioty mają z tym najogólniej ujmując „pewne problemy”. Zostały wykryte przypadki dystrybuowania wody nie spełniającej wymogów normatywnych – najczęściej dochodziło do przekroczeń zawartości żelaza i manganu (w jednym przypadku Mn: 2-krotnie, a Fe: 5-krotne przekroczenia stężenia dopuszczalnego). Również mikrobiologicznie woda w niektórych

przypadkach nie spełniała miejscami warunków dopuszczających. Oczywiście sanepid ocenia skalę danego problemu i powinien nakazywać ewentualne wyłączenia odcinków sieci z eksploatacji na czas płukań/dezynfekcji, bądź nakazywać działania zaradcze z wyszczególnionymi terminami realizacyjnymi.

Jak wynika z kontroli NIK – nie wszystkie powiatowe Stacje Sanitarno-Epidemiologiczne z wymaganą prawną starannością podchodziły do tych tematów oraz dodatkowo występowały problemy z przekazywaniem do wójtów/burmistrzów obszarowych ocen jakości wody oraz opracowań szacowania ryzyka zdrowotnego konsumentów.

Warto nadmienić, że Przedsiębiorstwo podlega pod Powiatowe Stacje Sanitarno-Epidemiologiczne w Częstochowie i Kłobucku. Podmioty nie były przedmiotem kontroli NIK, ale możemy zapewnić, że w naszej ocenie obowiązki w zakresie nadzoru nad jakością wody są przez te podmioty realizowane bardzo sumiennie. Z pozyskanych informacji wynika również, że wymagane prawem dane i opracowania są na bieżąco przekazywane w pełnym zakresie.

W kwestii problemów z jakością wody pod kątem mikrobiologicznym PWiKOCz zawsze przestrzega przed pochopną rezygnacją z dodawania dezynfektantów (chlor/ozon). W naszej ocenie tylko w szczególnych przypadkach można mieć pewność, że ujmowana woda jest „pewna” pod względem mikrobiologicznym. Jasne jest, że lepiej nie dopuszczać do rozwoju niepożądanych mikroorganizmów, niż dokonywać potem wyłączeń wodociągów, wykonywać wielogodzinne płukania i wielodniowe przestoju uderzające w komfort życia odbiorców.

PWiKOCz posiada jedynie dwa małe ujęcia, w których nie stosuje się środków dezynfekujących. Nie są one dezynfekowane bo woda przesyłana jest bardzo krótkimi odcinkami a dodatkowo stabilne rozbiory gwarantują minimum przestojów w małym okresie czasu.

Trzecim aspektem badania kontrolnego NIK był dostęp obywateli do wiedzy o jakości spożywanej wody.

Odbiorcy usług mają prawo wiedzieć jakiej jakości wodę spożywają i jest to oczywiście uregulowane prawnie co do konieczności wykonywania obowiązku. Nieco mniej formalnie wyszczególniono formę prezentacji, dlatego NIK miał zastrzeżenia co do sposobów realizacji zadania.

Z pewnością trudno jest dotrzeć z informacjami w tym zakresie do wszystkich odbiorców, ale ważne jest aby dostęp nie był utrudniony.

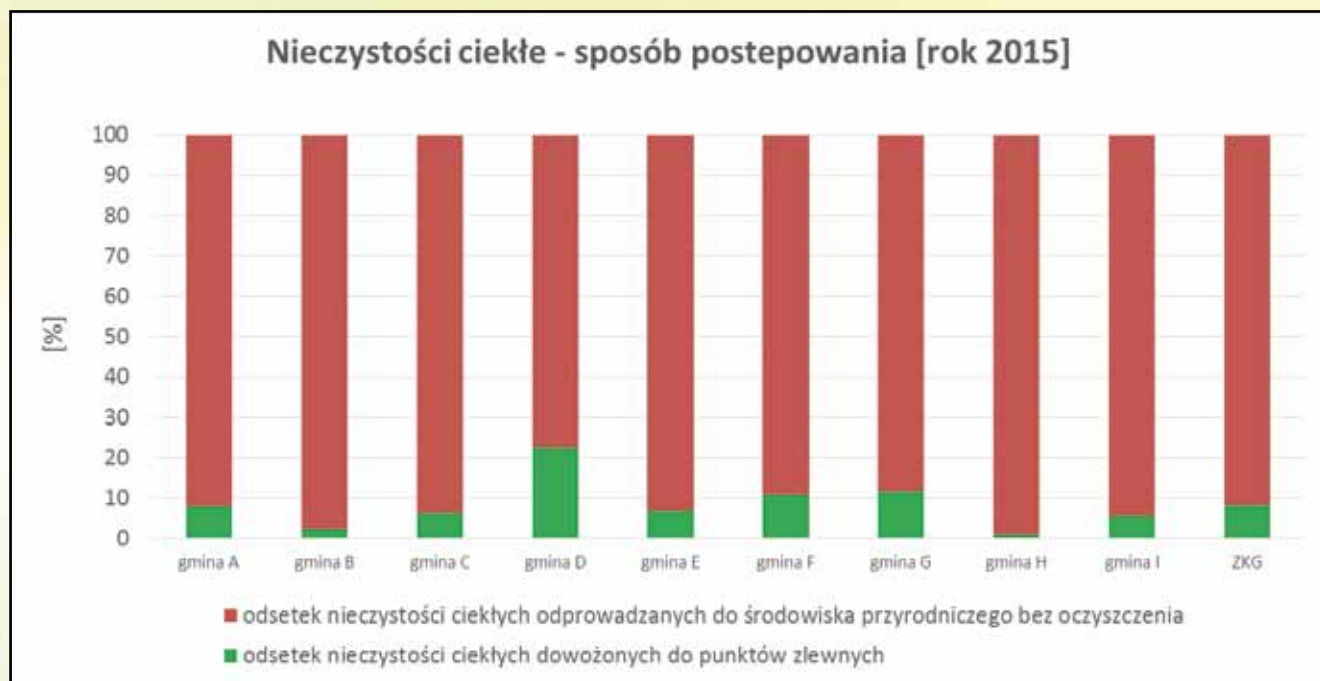
PWiKOCz udostępnia dane o jakości wody na swojej stronie internetowej www.pwik.czest.pl w zakładce Gospodarka wodna → Jakość wody oraz stronie BIP: <http://pwikczest.biuletyn.info.pl/> - MENU PRZEDMIOTOWE → OGŁOSZENIA → Jakość wody do picia.

Prawidłowa gospodarka ściekowa = dobra jakość wody

Jakość ujmowanej wody, może ulegać i ulega zmianom zarówno pod względem mikrobiologicznym jak również składu fizykochemicznego. Wpływ na to może mieć wiele aspektów, ale najważniejszym, wynikającym z działalności człowieka, wydaje się być sposób realizacji gospodarki odpadami oraz ściekowej. Podobnie jak to jest w przypadku nadzoru nad jakością ujmowanej, uzdatnianej i dostarczanej wody, nad realizowaną w naszym regionie gospodarką ściekową czuwa wiele instytucji oraz w ograniczonym zakresie także nasze Przedsiębiorstwo. Sposób realizacji gospodarki ściekowej w naszym regionie znajduje się w kręgu zainteresowania Przedsiębiorstwa z uwagi na jej udokumentowany wpływ na jakość wód podziemnych ujmowanych przez Przedsiębiorstwo. Preferowanym przez Przedsiębiorstwo sposobem unieszkodliwiania ścieków jest ich odprowadzanie do

tek osób korzystających z sieci kanalizacyjnej wynosił 80,2%). Biorąc pod uwagę tylko miasto Częstochowa - to około 90,1 % jej mieszkańców korzysta z sieci kanalizacyjnej. Odsetek ten jest również wyższy zarówno od średniej ogólnopolskiej jak i średniej wojewódzkiej na obszarach miejskich.

Odsetek ludności korzystającej z sieci kanalizacyjnej mógłby być wyższy. W skali Przedsiębiorstwa – na obecną chwilę – wielu właścicieli posesji ma możliwość przyłączyć posesje do istniejącej sieci kanalizacyjnej, lecz nie wyraża na to zgody. Dla niektórych właścicieli posesji nie ma znaczenia, że istnieje wymóg prawny zobowiązujący do przyłączenia posesji do sieci kanalizacyjnej. Dlatego też w roku 2015 Przedsiębiorstwo wysłało setki pism informujących o takim obowiązku jak również dokumentujących fakt braku wywiązywania się z obowiązku wywożenia do punktu zlewnego ze zbiorni-

Wykres nr 2

sieci kanalizacyjnej, którą to siecią ścieki doprowadzane są następnie do jednej z 10. oczyszczalni ścieków komunalnych funkcjonujących w naszym regionie. Osiem z dziesięciu oczyszczalni ścieków eksploatowanych jest przez nasze Przedsiębiorstwo. Pozostałe dwie, znajdujące się na terenie miasta Częstochowy eksploatowane są przez Oczyszczalnię Ścieków WARTA SA w Częstochowie. Widoczne w ostatnich latach zaangażowanie sił i środków gmin – członków Związku Komunalnego Gmin ds. Wodociągów i Kanalizacji w Częstochowie na budowę nowych odcinków sieci kanalizacyjnej spowodowało, iż odsetek ludności korzystającej z sieci kanalizacyjnej na obsługiwanym obszarze wynosiło w 2014r. 77,6% i było wyższe zarówno od średniej wojewódzkiej jak również od średniej ogólnopolskiej (na koniec roku 2016 odse-

ka bezodpływowego nieczystości ciekłych. W 2016r. Przedsiębiorstwo dokonało porównania ilości pobieranej wody, z uwzględnieniem jej poboru na tzw. bezpowrotne zużycie oraz ilości przyjętych ścieków do sieci kanalizacyjnej i nieczystości ciekłych do punktów zlewnych na terenie poszczególnych gmin. Dokonana analiza wykazała, iż w gminach należących do Związku niespełna 9% nieczystości ciekłych (ścieków) gromadzonych w zbiornikach bezodpływowych wywożona jest do punktów zlewnych – a więc poddawana jest oczyszczaniu. Pozostałe ponad 90 % ścieków odprowadzana jest, w sposób niezgodny z obowiązującym prawem, do środowiska przyrodniczego bez jakiegokolwiek oczyszczania (por. wykres nr 2). Cierpi na tym bezpośrednio środowisko przyrodnicze, w tym w szczególności wody podziemne, z których Przedsiębiorstwo korzysta.

Dopuszczonym przez prawo sposobem oczyszczania ścieków na indywidualnych posesjach jest ich oczyszczanie w tzw. przydomowych oczyszczalniach ścieków opartych na drenażu rozsączającym. Oczyszczalnie te, w żaden sposób nie mogą konkurować z oczyszczalniami tradycyjnymi z wydzielonymi procesami oczyszczania: mechanicznym i biologicznym, w tym również eksploatowanymi przez Przedsiębiorstwo. W przywołanych powyżej przydomowych oczyszczalniach ścieków, pierwszym obiektem technologicznym jest osadnik gnilny, w którym następuje pierwszy etap oczyszczania (oczyszczanie mechaniczne), a jeżeli właściciel stosuje tzw. biopreparaty również wstępny proces biologiczny. Dla zachowania w miarę skutecznego procesu oczyszczania koniecznym jest systematyczne, przynajmniej jeden raz w roku, opróżnienie osadnika z w wydzielonym tam osadów gnilnych. Na 624 legalnie funkcjonujących przydomowych oczyszczalni ścieków w roku 2016

z obowiązku tego wywiązało się zaledwie 93 właścicieli posesji, czyli około 15 %. Niesumienni eksploatacy przydomowych oczyszczalni ścieków również mają udział w pogarszaniu jakości wód podziemnych. Dane, o których mowa powyżej przesłane zostały do Gmin – członków ZKG ds. Wodociągów i Kanalizacji w Częstochowie. Przedsiębiorstwo zaoferowało również swoją pomoc w promowaniu prawidłowo realizowanej przez mieszkańców naszego regionu gospodarki ściekowej tak, by w możliwie najkrótszym czasie z maksymalną zacierpniętą z Europejskiej Kart Wody mogła identyfikować się jak największa ilość mieszkańców naszego regionu. Tylko bowiem pełne wdrożenie w życie przywołanej maksymy będzie gwarantem nieskrępowanego dostępu do wody w odpowiedniej ilości oraz o odpowiedniej jakości dla przyszłych pokoleń naszego regionu.

Marcin Folwaczny

DBAMY O BEZPIECZEŃSTWO

Jeśli ktoś jeszcze nie wie to informujemy, że nasza firma zakupiła defibrylator półautomatyczny AED Defibtech DDU – 2000, który przeznaczony jest do użytku u osób z nagłym zatrzymaniem krążenia które:

- są nieprzytomne i nie reagują,
- nie oddychają.

Defibrylator AED jest to urządzenie, które analizuje rytm serca, i w razie potrzeby, poprzez elektrody defibrylacyjne jest w stanie dostarczyć energię elektryczną niezbędną do wyłumienia chaotycznych impulsów elektrycznych przepływających przez serce, czyli próba naprawy nienormalnego rytmu serca. Dzięki temu uzyskuje się stabilizację prawidłowego rytmu serca, a tym samym przywracana jest prawidłowa praca serca jako pompy.

Konstrukcja defibrylatora umożliwia jego obsługę praktycznie przez każdą osobę, poprzez 3 punktową skróconą instrukcję, a następnie zgodnie z informacjami głosowymi i wizualnymi podawanymi przez urządzenie. Jednakże, pomimo prostej obsługi, w corocznych szkoleniach okresowych uwzględniono instruktaż dotyczący obsługi tego urządzenia. Dodatkowo, osoby biorące udział w szkoleniach z udzielania pierwszej pomocy przedlekarskiej, przechodzą kurs z obsługi defibrylatora. Defibrylator AED został umieszczony w specjalnej szafce, która została zamontowana w dyspozytorni, dzięki czemu urządzenie jest dostępne całą dobę. Informację o posiadaniu defibrylatora AED, umieszczono przed wejściem na bazę Przedsiębiorstwa oraz na budynku biurowca.

Marek Szaląpski

Defibrylator

Informacja o urządzeniu AED

POŻEGNANIE EMERYTÓW

Zmiany są nieodłączną częścią naszego życia, jednak kiedy kończy się pewien etap, który trwał kilkadziesiąt lat, jest to wydarzenie szczególne.

Tak było w przypadku Pani Jadwigi Stoińskiej, która w lutym przeszła na emeryturę. Pożegnanie to było wyjątkowe, ponieważ Pani Stoińska w Wodociągach Częstochowskich pracowała aż 44 lata. Pani Jadwiga trafiła do Wodociągów w roku 1973, mając zaledwie 17 lat. Nie licząc dwumiesięcznego okresu zatrudnienia w Dziale Administracji na stanowisku gońca, Pani Stoińska całe życie zawodowe związana była z Wydziałem Transportu i Sprzętu. Pierwsze 19 lat pracowała jako robotnik magazynowy w tym Wydziale, następnie referent, starszy referent, starszy inspektor ds. transportu a od roku 2009 specjalista ds. ekonomiki transportu.

Podczas uroczystego pożegnania Członkowie Zarządu Przedsiębiorstwa złożyli Pani Stoińskiej serdeczne podziękowania za dotychczasową wieloletnią pracę na rzecz Przedsiębiorstwa.

Z kolei Pani Jadwiga wspominając wydarzenia z dotychczasowej pracy zawodowej, zapewniła, że mile będzie wspominać swoich współpracowników m.in. Marię Kostrzycę, Marię Pańtak, Danutę Reng i przełożonych, w tym: Brunona Szewczyka, Leszka Stacherczaka, Marka Majewskiego.

Pani Stoińska zapytana o plany na najbliższą przyszłość

odpowiedziała, że na emeryturze zamierza nadrobić zaległości w literaturze, szczególnie twórczości Waldemara Łysiaka. Poza tym nasza Emerytka planuje więcej czasu spędzać na działce. Co ciekawe, na terenie przedmiotowego ogrodu znajduje się odkupiony przez Panią Stoińską domek, użytkowany niegdyś w O.W. w Jastarni. Z rozmowy z Panią Jadwigą dało się odczuć, że nadal trudno jej pogodzić się brakiem obecności męża, który zmarł nagle dwa lata temu. Jednak, jak sama podkreśliła Pani Stoińska, stara się nie tracić pogody ducha, szczególnie ze względu na córkę, która stanowi dla niej oparcie.

Pani Jadwiga Stoińska w 1978 r.

Naszej szanownej emerytce życzymy wszelkiej pomyślności i zdrowia.

Żeby otworzyć nowy rozdział życia, najpierw trzeba zamknąć stary. W marcu taką decyzję podjął nasz Kolega - Włodzimierz Stefanik, kończący pracę zawodową i przechodzący na emeryturę.

Nasz Szanowny emeryt z Wodociągami Częstochowskimi związany był ponad 23 lata (ogólny staż pracy 41 lat). Początkowo (13 lat) zatrudniony był w Wydziale Zbytu, jako

Ludzie stanowią najistotniejszy z zasobów Przedsiębiorstwa, a wiedza pracowników poparta wieloletnim doświadczeniem niewątpliwie wpływa na rozwój Spółki. Dlatego też z rozrzewnieniem na początku roku pożegnaliśmy Panią Lucynę Markiewicz, Panią Aleksandrę Pietrzykowską i Pana Zbigniewa Kwapisza, którzy opuścili naszą załogę w związku z przejściem na emeryturę.

W trakcie uroczystego pożegnania emeryci wspominali wydarzenia z dotychczasowej pracy zawodowej oraz podzielili się z obecnymi informacjami na temat planów na najbliższą przyszłość.

Pani Lucyna Markiewicz, opuszczająca Dział Inwestycji, pracowała w naszym Przedsiębiorstwie 29 lat (ogólny staż pracy - 40 lat). Pani Lucyna, zanim w 1996r. trafiła do Działu Inwestycji pracowała w Dziale Księgowości. Pani Markiewicz zapytana o plany emerytalne odpowiedziała, że niebawem wybierze się na wyprawę do Ameryki Południowej, gdzie zwiedzi Peru i Boliwię. Ponadto, poza planami, związanymi z podróżowaniem, zamierza więcej czasu spędzać z wnuczką Laurą.

Pani Ola Pietrzykowska pracowała w Przedsiębiorstwie 34 lata (ogólny staż pracy - 35 lat). Pani Ola od 1986r. wykonywała obowiązki w Dziale Technicznym, wcześniej zatrudniona była w komórce Głównego Mechanika. Po przejściu na emeryturę Pani Aleksandra więcej czasu będzie poświęcać chorej mamie, która wymaga codziennej opieki. Poza tym cieszy ją perspektywa późniejszego wstawania.

Pan Zbigniew Kwapisz pracował w Przedsiębiorstwie 41 lat (ogólny staż pracy - 44 lata). Początkowo swoje obowiązki pełnił na stanowisku maszynisty pomp wodociągowych, od 1986r. pracował jako monter konserwator sieci wodociągowej. Aktualnie Pan Zbigniew planuje bardziej zaangażować się w opiekę nad trzema wnuczkami. Poza tym, po powrocie żony do zdrowia, chciałby zwiedzić różne zakątki Polski.

Wszystkim emerytom składamy podziękowania za dotychczasową sumienną pracę na rzecz Spółki oraz życzymy przede wszystkim zdrowia i trzymamy kciuki, by udało im się zrealizować wszystkie zamierzenia.

odczytywacz wodomierzy, następnie kontroler. Od roku 2006 pracował w Dziale Technicznym, jako referent, później inspektor ds. kontroli. Zanim trafił do naszego Przedsiębiorstwa, zatrudniony był w Zakładzie Budowy Maszyn „Osiny”, w Wyższej Szkole Pedagogicznej oraz w Wojewódzkim Urzędzie Spraw Wewnętrznych.

Podczas uroczystego pożegnania Zarząd Przedsiębiorstwa serdecznie podziękował Włodzimierzowi Stefanikowi za oddaną pracę na rzecz Spółki. W trakcie spotkania nasz emeryt wspominał wydarzenia z pracy zawodowej. Opowiedział również o swojej przygodzie z telewizją. Wyjaśnił, że jego syn Jacek, który jest aktorem, nakłonił go do udziału w castingu, dzięki czemu wziął udział w reklamie jednego z banków. Wystąpił również w serialu.

Włodzimierz Stefanik zapewnił, że zawsze z ogromną sympatią będzie wspominał lata spędzone w Wodociągach.

Zapytany o plany na najbliższą przyszłość odpowiedział, że zamierza spędzać czas na wyprawach rowerowych i pracach na działce. Nadmienił również, że ma nadzieję na częstsze spotkania z ukochaną wnuczką – sześciolletnią Kasią.

Jak powiedział Paulo Coelho: „Zawsze trzeba wiedzieć kiedy kończy się jakiś etap w naszym życiu. Jeżeli uparcie chcemy w nim tkwić dłużej niż to konieczne, tracimy radość i szansę poznania tego co przed nami.”

Barbara Wasiak-Rajek

AB 739

CICHO A SKUTECZNIE

Tym , że mamy akredytowane laboratorium chwylimy się wszędzie i często. W branży jesteśmy jednym z najlepszych laboratoriów w okolicy, świadczymy usługi wielu podmiotom jak rów-

nież wykonujemy ogromne ilości badań na nasze potrzeby i co najważniejsze- jesteśmy pewni naszych wyników. Ale o ile coroczny majowy audyt Zintegrowanego Systemu Zarządzania porusza całe Przedsiębiorstwo to nasz audyt akredytacyjny przechodzi w firmie bez echa. Wspierają nas Dyrektorzy i to w zasadzie tyle. No więc na łamach „Źródłka” kilka słów o naszym audycie. Miał on miejsce 7 marca 2017 w Centralnym Laboratorium Badania Wody i Ścieków. To był kolejny audyt PCA – trzeci audyt w nadzorze w III cyklu akredytacji. W tym roku nie rozszerzaliśmy listy metod akredytowanych, natomiast, ze względu na wprowadzenie nowej normy badawczej na oznaczanie Mętności w wodzie przez Polski Komitet Normalizacyjny oraz modyfikację metody oznaczania Ogólnego Węgla Organicznego w ściekach, zgłosiliśmy nasz dotychczasowy Zakres Akredytacji do uaktualnienia. Jak co roku audytorzy z Polskiego Centrum Akredytacji oceniali system zarządzania oraz kom-

petencje techniczne Laboratorium, w tym szczególnie:

- sposób obsługi klienta
- bezstronność i wiarygodność laboratorium w kontroli jakości wody do spożycia oraz ścieków
- kwalifikacje i umiejętności personelu wykonującego badania (wykształcenie, przebyte szkolenia, doświadczenie zawodowe, uzyskiwane wyniki w badaniach biegłości oraz praktyczne wykonywanie, wskazanych przez audytora, analiz).

Powyższy zakres oceny stanowi przygotowanie do zmian, które mają nastąpić w nowym wydaniu normy akredytacyjnej PN-EN ISO/IEC 17025 – większy nacisk na kompetencje techniczne, przy ograniczeniu biurokracji. Wg mnie zmiana podejścia do systemu zapewnienia jakości w Laboratorium przyniesie pozytywne skutki. Laboratorium zostało ocenione bardzo wysoko ze względu na profesjonalizm personelu wykonawczego i zarządzającego. To był zdecydowanie miły akcent całości, bo audytorzy nie byli zbyt wyrozumiali. Jak to w laboratorium sprawdzili najdrobniejsze rzeczy, zapisy, procedury, wyniki, generalnie całość.

Już rozpoczęliśmy przygotowanie do kolejnego audytu PCA, związanego z zamknięciem III cyklu akredytacji i ponowną oceną Laboratorium. W planach rozszerzenie akredytacji na kolejne metody, którymi pochwalimy się za rok.

Bożena Szymaniec

Wykonujemy ogromne ilości badań wody i ścieków:	
ilość oznaczeń (badań) mikrobiologicznych wody	14 912
ilość oznaczeń (badań) fizyko-chemicznych wody	49 379
ilość oznaczeń (badań) fizyko-chemicznych ścieków	21 981
ilość próbek wody przebadanych w zakresie:	
mikrobiologicznym	3615
fizyko-chemicznych	4934
ilość próbek ścieków przebadanych w zakresie:	
fizyko-chemicznym	1918

KONKURS PLASTYCZNY Z OKAZJI ŚWIATOWEGO DNIA WODY

Konkurs plastyczny z okazji Światowego Dnia Wody to już tradycja. Każdego roku do udziału w konkursie plastycznym zapraszamy nie tylko dzieci ze szkół ale organizujemy odrębny konkurs dla dzieci pracowników. Wybór wyróżnionych prac jest zawsze bardzo trudny, bo brak jest kategorii wiekowych. W tym roku w konkursie wzięło udział 21 dzieci, od maluszków do nastolatków. Prace były na wyjątkowo wysokim poziomie, pomysłowe, kolorowe, wykonane wieloma technikami. Wszyscy uczestnicy otrzymali nagrody a były nimi książki i kredki. Po uroczystym wręczeniu upominków Dariusz Roszak po krótkiej prelekcji przeprowadził kilka ciekawych doświadczeń dotyczących właściwości wody. Dzieci bardzo chętnie uczestniczyły w eksperymentach.

red.

Uczestnicy konkursu podczas rozdania nagród

Zuzanna Król

Filip Kowalski

Eksperymenty z wodą

NOWY PROJEKT

Ekologia na stałe wpisała się w priorytety Przedsiębiorstwa oczywiście w szczególności bliski jest nam temat dbałości o jakość wód. Działań ekologiczno-edukacyjnych było mnóstwo, od drobnych inicjatyw naszych pracowników, poprzez konkursy, wycieczki, Dni Otwarte, filmy, ulotki, akcje „Piję wodę z kranu!” do wydawnictw, konferencji i badań naukowych. Ale oczywiście zawsze można „lepiej”, „więcej”, „inaczej” i faktycznie, podjęliśmy rękawicę i przestąpiliśmy do realizacji nowego projektu. Pierwszy szkic projektu i jego zakres powstał w marcu a jego temat brzmi faktycznie bardzo naukowo: „Holistyczne zarządzanie zasobami wód podziemnych dla zapewnienia zaopatrzenia w wodę regionu częstochowskiego”. Celem projektu jest zintegrowane zarządzania zasobami wód podziemnych przez Wodociągi by zapewnić ilościowe i jakościowe zaopatrzenie w wodę regionu. Głównymi zadaniami przedsięwzięcia będzie charakterystyka i ocena zagrożeń zasobów wód

z których czerpiemy i opracowanie dla nich konkretnych procedur zapobiegania zagrożeniom. Przeanalizowane zostaną dotychczasowe działania i opracowane nowe. Analizowane będą także aspekty formalno-prawne i ekonomiczno-społeczne zarządzania wodami podziemnymi. Efektem badań będzie opracowanie mapy zagrożeń i ich przepływów w wodach podziemnych, ocena efektywności dzisiaj prowadzonych działań, wskazanie narzędzi i rekomendacje dla adaptacji narzędzi monitoringu w celu kontroli jakości wód. W badaniach zostanie wykorzystane modelowanie numeryczne by lepiej zobrazować zależności między działalnością rolniczą i przemysłową a jakością wód podziemnych. Projekt będzie prowadzony oczywiście na terenie naszej działalności ale i akademii Górniczo-Hutniczej w Krakowie. Przewidywany czas trwania projektu to od 3 do 5 lat. W zespole realizującym zadanie jest m.in. Marcin Folwaczny i prof. dr hab. Grzegorz Malina.

red.

REWITALIZACJA ZBIORNIKA RETENCYJNEGO

Dwukomorowy Zbiornik Retencyjny znajdujący się w Częstochowie, przy ulicy Kucelińskiej powstał w latach 1950÷1953. Dziś obiekt kojarzony głównie jako miejsce połowów wędkarzy, od początku przeznaczony był do zmniejszania temperatury wód pochłódniczych z obiegów instalacji Huty im. Bolesława Bieruta.

Tereny pohuciane są teraz miejscem funkcjonowania większej ilości zakładów przemysłowych, które również zrzucają wody pochłódnicze do Zbiornika jako elementu obiegu wody przemysłowej w tzw. Strefie Zawodzie. Wodociągi Częstochowskie przejęły gospodarkę wodno-kanalizacyjną na tym terenie we wrześniu 2013 roku.

Zbiornik Retencyjny od początku stanowił element szczególnej troski z punktu widzenia estetyki i zagospodarowania pobliskich terenów.

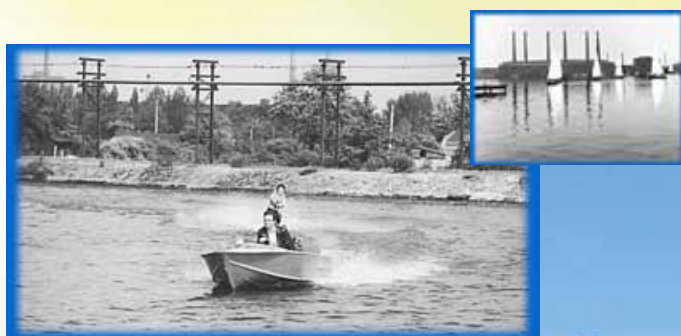
Jak wspominaliśmy w jednym z poprzednich artykułów w „Źródleku” – w latach 50-tych ubiegłego wieku - koło Ligi Przyjaciół Żołnierza przy hucie im. B. Bieruta w Czę-

stochowie powołało Sekcję Żeglarską. Zorganizowano sprzęt żeglarski, zbudowano przystań na Zbiorniku Retencyjnym. Pływały na nim łodzie żaglowe typu „słonka”, „pount” i „BK”. W latach 60-tych zakupiono także dwie łodzie motorowe typu „Alga”, zbudowane przez członków Sekcji, łódź motorową typu „Foka”, 6 jachtów typu „Finn”, wybudowano część budynku przystani, w którym znalazły miejsce: świetlica, bosmanka, magazyn na sprzęt i sterówka. W roku 1979 Ośrodek Sportów Wodnych jednak zlikwidowano i dlatego dziś można spotkać na zbiornikach głównie wędkarzy.

Od tej pory tereny przy zbiorniku sukcesywnie przestały pełnić funkcję dodatkową – rekreacyjno – wypoczynkową, a opuszczona przystań popadała w ruinę, którą ostatecznie prawie w całości wyburzono.

Wodociągi Częstochowskie widzą duży potencjał związany z tzw. możliwą rewitalizacją Zbiornika Retencyjnego wraz z terenami przyległymi. Chociaż definitywnie rewitalizacja to zespół czynności mających na celu ogólnie rozumiane przekształcenie terenów zdegradowanych, to w tym przypadku mamy do czynienia raczej z obiektem nieco zapomnianym.

Przez lata przyroda rozwinęła się dość mocno w postaci wysokich traw oraz drzew i krzewów na brzegach wałów

Teren przeznaczony do rewitalizacji

Zbiorniki dziś

Krajobraz nieco „księżycowy”

i grobli rozdzielającej komory Zbiornika. Nasza wizja zagospodarowania opiera się na bardzo dobrze przeprowadzonej modernizacji infrastruktury towarzyszącej zbiornikowi wodnemu w Blachowni. Wykonane alejki wraz z ławkami i zapleczem turystycznym umożliwiają miłe spędzenie czasu mieszkańcom miasta i okolic. Położenie naszego Zbiornika Retencyjnego blisko centrum miasta oraz sama konstrukcja wałów sprzyjają nowemu zagospodarowaniu i ożywieniu tej części miasta. Dodatkowo, mając na uwadze szeroki obraz stanu Zbiornika, w zaawansowany sposób prowadzimy prace zmierzające pozyskaniu funduszy unijnych celem wykonania rekultywacji – w tym przypadku kompletnego wyczyszczenia - m.in. z zalegających osadów. Tego rodzaju dofinansowanie zdobyła gmina Blachownia i wkrótce przeprowadzane będą stosowne zabiegi z wykorzystaniem

tzw. refulera, czyli pływającego urządzenia do wybierania m.in. osadów. Wodociągi Częstochowskie również chciałyby przeprowadzić owe zabiegi w podobny sposób celem jak najmniejszej ingerencji w środowisko. Obecnie wyłaniana jest firma, która przygotuje właściwe projekty zadań rekultywacji i rewitalizacji w połączeniu z konkursami w ramach programów Unii Europejskiej z zakresu „Infrastruktura i środowisko”. Warto podkreślić, że dofinansowania w tym zakresie są bardzo wysokie, co gwarantuje minimalne koszty po stronie naszego przedsiębiorstwa. Przyszłość Zbiornika Retencyjnego maluje się zatem w jasnych barwach i o postępach w tej sprawie będziemy naszych czytelników na bieżąco informować.

Marcin Folwaczny

ŚWIATOWY DZIEŃ WODY 2017

W dniu 22 marca br. obchodzony był, już po raz dwudziesty czwarty, Światowy Dzień Wody. Święto zostało ustanowione rezolucją Zgromadzenia Ogólnego Organizacji Narodów Zjednoczonych w grudniu 1992r. Głównym celem obchodów tego święta jest zwrócenie uwagi mieszkańcom naszej planety, a więc także i nam, m.in. na ogromną rolę, jaką w życiu społeczeństw, pełni dostęp do czystej i zdrowej wody.

W bieżącym roku hasłem przewodnim Światowego Dnia Wody były:

„ŚCIEKI” (ang. Wastewater)

Hasło to idealnie wpisuje się w ustanowione przez Organizację Narodów Zjednoczonych „Cele Zrównoważonego Rozwoju” ogłoszone w dokumencie końcowym Konferencji nt.: Zrównoważonego Rozwoju – Rio +20 „the Future We Want”. Zgodnie z celem 6 wspomnianego dokumentu społeczność międzynarodowa winna dążyć do zapewnienia mieszkańcom naszej planety nie tylko czystej wody ale także odpowiednich warunków sanitarnych. Jednym z głównych zadań potrzebnym do realizacji tego celu jest m.in.: „zmniejszenie do 2030r. - o połowę - ilości ścieków odprowadzanych do środowiska przyrodniczego bez ich oczyszczenia. Na obecną chwilę, w skali naszego globu, 80% wytwarzanych ścieków odprowadzana jest do środowiska przyrodniczego bez jakiegokolwiek oczyszczenia. Skutkuje to tym, iż 1,8 mld ludzi, każdego dnia naraża swoje zdrowie i życie pijąc wodę potencjalnie zanieczyszczoną ściekami, a więc zawierającą mikroorganizmy chorobotwórcze powodujące zachorowania na tyfus, dur brzuszny, cholera. Z tej liczby, każdego roku umiera 842.000 mieszkańców ubogich regionów naszej planety. To więcej aniżeli liczba mieszkańców Krakowa (762.000).

– por. http://www.worldwaterday.org/wpcontent/uploads/2017/01/Fact_sheet_WWD2017_EN.pdf

Przedsiębiorstwo już od wielu lat aktywnie włącza się w promowanie idei i celów Światowego Dnia Wody. W bieżącym roku, w ramach obchodów tego dnia zorganizowano:

- „DRZWI OTWARTE” w ujęciu wody Wierzchowisko,
- Konkurs plastyczny dla dzieci szkół podstawowych z terenu gminy Konopiska oraz dla dzieci pracowników Przedsiębiorstwa,
- IV edycję interdyscyplinarnego konkursu wiedzy o wodzie „WODA = ŻYCIE”, którego adresatem była młodzież gimnazjalna,
- określanie tzw. „indywidualnego śladu wodnego”.

Drzwi Otwarte - w dniu 22 marca br. w godzinach od godz. 10 do 18 wszyscy zainteresowani mieszkańcy naszego regionu mieli możliwość zwiedzić najstarsze, eksploatowane od 1928r. ujęcie wody dla miasta Częstochowy – ujęcie wody Wierzchowisko. W tym dniu ujęcie to odwiedzili również nauczyciele z Samorządowego Ośrodka Doskonalenia w Częstochowie. Na ich prośbę przygotowana została przez Marcina Folwaczego prezentacja pt. „Woda drogocenne dobro – ochrona jakościowa i ilościowa zasobów wód podziemnych”. Podczas tego spotkania informacje o nadzorze nad jakością wody dostarczanej naszym klientom udzieliła również Bożena Szymaniec – Kierownik Centralnego Laboratorium Badań Wody i Ścieków.

Interdyscyplinarny Konkurs wiedzy o wodzie „Woda=Życie” – w bieżącym roku odbyła się już jego IV edycja. Adresatem Konkursu była młodzież szkół gimnazjalnych, znajdujących się na terenie gmin – członków Związku Gmin ds. Wodociągów i Kanalizacji w Częstochowie. Tak jak to miało miejsce w latach ubiegłych patronat honorowy nad Konkursem objęli:

- **Magdalena Żmuda** – Dyrektor Regionalnego Zarządu Gospodarki Wodnej,
- **Andrzej Pilot** – Prezes Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Katowicach,
- **Krzysztof Matyjaszczyk** – Prezydent Miasta Częstochowy
- **Zbigniew Niesmaczny** – Prezes Związku Komunalnego Gmin ds. Wodociągów i Kanalizacji w Częstochowie.

Konkurs składał się z dwóch części. W I etapie (etapie szkolnym) uczestnicy przygotowywali prezentację multimedialną na temat „**Oczyszczanie ścieków – czy na pewno problem?**”, a w II etapie rozwiązywali test wiedzy. Test swoim zakresem obejmował zarówno informacje: o wodzie z przedmiotów: biologia, chemia, fizyka i geografia jak również inne dostępne na stronach domowych Światowego Dnia Wody, Śladu Wodnego, Regionalnego Zarządu Gospodarki Wodnej w Poznaniu oraz oczywiście znajdujące się na naszej stronie domowej z Deklaracją Środowiskową EMAS włącznie. W bieżącej edycji Konkursu udział wzięli uczniowie reprezentujący 22 szkoły gimnazjalne z naszego rejonu.

Tegorocznym laureatem Konkursu został **Patryk Skubała**, uczeń Gimnazjum nr 3 im. Armii Krajowej

w Częstochowie. Miejsca na podium zajęli również **Sandra Szyda**, uczennica Gimnazjum im. ks. Jana Twardowskiego w Cykarzewie (II miejsce) oraz **Adrianna Cyran** uczennica Katolickiego Gimnazjum SPSK im. Matki Bożej Jasnogórskiej w Częstochowie (III miejsce). Nagrodę za najlepiej przygotowaną prezentację otrzymał natomiast **Patryk Cpałka z Gimnazjum nr 24 w Częstochowie**. Zwycięzcy Konkursu otrzymali nagrody ufundowane przez: Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Katowicach oraz nasze Przedsiębiorstwo. Laureaci Konkursu otrzymali również pamiątkowe upominki od Pana Mariusza Rachwalika przedstawiciela Dyrektora Regionalnego Zarządu Gospodarki Wodnej w Poznaniu.

Jaki był Konkurs? Jeden z uczestników Konkursu, na pytanie czy Konkurs był trudny odpowiedział, że „**był ciekawy**”. Dla osób bezpośrednio zaangażowanych w organizację Konkursu był to komplement.

Wszystkim uczestnikom Konkursu dziękujemy za pracę włożoną w przygotowanie się do udziału w teście wiedzy, a laureatom w sposób szczególny gratulujemy.

Kto z czytelników kwartalnika chciałby się sprawdzić z wiedzy, poniżej przedstawiamy jedno z 36 pytań testu. Prawidłowa odpowiedź znajduje się na stronie 20.

zbyt szeroki”. Przeciwnie zdanie miało 6 ankietowanych. W ankietach zgłoszono również uwagi np. by „ufundować dodatkową nagrodę dla rodziców laureata Konkursu np. roczne zwolnienie z opłat za pobraną wodę”. Uwagę opatrzone emotikoną „☺”.

Wszystkim uczestnikom Konkursu dziękujemy za pracę włożoną w przygotowanie się do udziału w teście wiedzy, a laureatom w sposób szczególny gratulujemy.

Kto z czytelników kwartalnika chciałby sprawdzić swoją wiedzę, poniżej przedstawiamy jedno z 36 pytań testu. Prawidłowa odpowiedź znajduje się na stronie 20.

Organizacja Konkursu umożliwiła Przedsiębiorstwu przedstawienie młodzieży i ich opiekunom swoich sukcesów w zakresie bezwykopowej renowacji sieci kanalizacyjnej, której głównymi efektami są: ograniczenie przesączania ścieków z nieszczelnej sieci kanalizacyjnej do gruntu i później do wód podziemnych oraz rozcieńczenia ścieków komunalnych tzw. wodami infiltracyjnymi (przypadkowymi).

Konkurs zakończyli laureaci Konkursu, którzy przedstawili w sposób bardzo profesjonalny przygotowane przez siebie, w I etapie Konkursu, prezentacje oraz Beata Kulejewska – Kierownik Wydziału Oczyszczalni Ścieków

UPORZĄDKUJ TKANKI CZŁOWIEKA WG ZAWARTOŚCI WODY – W KOLEJNOŚCI MALEJĄCEJ:

A. TKANKA MIĘŚNIOWA

B. TKANKA TŁUSZCZOWA

C. TKANKA KOSTNA

D. TKANKA ŁĄCZNA PŁYNNA (KREW)

Uczniowie po zakończeniu testu poproszeni zostali o wypełnienie specjalnie przygotowanej ankiety. Ze wstępnej ich analizy wynika, iż Konkurs okazał się dla uczniów trudnym. O wyrażenie swojej opinii poproszeni zostali również opiekunowie (nauczyciele). W swoich opiniach byli bardziej podzieleni - 12 ankietowanych osób stwierdziło iż regulaminowy zakres wiedzy „nie jest

i Przepompowni – która, w przygotowanej przez siebie prezentacji dokonała syntezy pierwszoplanowego zagadnienia i w jednoznaczny sposób odpowiedziała czy oczyszczanie ścieków stanowi obecnie problem, czy też nie?

Konkurs Plastyczny – organizowany jest już od 8 lat. W bieżącej edycji do udziału w nim zaproszono uczniów szkół podstawowych z terenu gminy Konopiska. Ogółem wpłynęło kilkadziesiąt prac.

Finał Konkursu dla dzieci ze szkół z Gminy Konopiska odbył się 5 kwietnia br. w ujęciu wody Wierzchowisko. Pamiątkowe upominki wszystkim uczestnikom Konkursu wręczyli: Wójt Gminy Konopiska Pan Jerzy Żurek oraz Prezes naszego Przedsiębiorstwa Pan Andrzej Babczyński. W kategorii uczniów klas I-III laureatem Konkursu została Patrycja Skulimowska uczennica Zespołu Szkół im. H. Sienkiewicza w Konopiskach, a w kategorii uczniów klas IV – VI Wiktoria Krauze uczennica Zespołu Szkolno Przedszkolnego im. J. Kochanowskiego w Aleksandrii. Pamiątkowe upominki otrzymały wszystkie dzieci, które wzięły udział w konkursie plastycznym. Po rozstrzygnięciu Konkursu dzieci zapoznały się z procesami wykorzystywanymi do uzdatniania wody w ujęciu wody Wierzchowisko oraz miały możliwość naocznie przekonać się jak bardzo zagadkową substancją jest woda.

Określanie indywidualnego „ślądu wodnego” – tradycyjnie już w ramach obchodów Światowego Dnia Wody w Biurze Obsługi Klienta Przedsiębiorstwa każdy zainteresowany mieszkaniec naszego regionu mógł określić swój indywidualny „śląd wodny”. Śląd wodny obliczany był przy wykorzystaniu automatycznej ankiety znajdującej się na stronie domowej organizacji Water Footprint Network (<http://www.waterfootprint.org/?page=files/WFN-organisation>). Wyliczona wartość wskazuje ankietowanej osobie prawdopodobną całkowitą ilość zużywaną wody. Śląd wodny formułuje dwa rodzaje zużycia wody: bezpośrednie, czyli takie w którym woda wykorzystywana jest m.in. do prania, gotowania, zmywania naczyń, podlewania ogródka czy dbania o higienę osobistą, jaki i pośrednie „niewidzialne” – odnoszące się do wielkości zużycia wody wykorzystanej do wytworzenia towarów, dóbr i usług konsumowanych przez tą osobę w codziennym życiu. Ekopozytywni, będący jednocześnie ankiesterami, w tegorocznej edycji określania ślądu wodnego poddali analizie poszczególne składowe ślady tj. ślady wynikające ze zużycia wody:

- do produkcji spożywanego pożywienia,
- w domu dla utrzymania higieny, czystości i porządku,
- do produkcji kupowanych artykułów przemysłowych.

Należy się zatem spodziewać, iż w grudniowym numerze Źródółka - po obchodach we wrześniu Światowego Tygodnia Wody - wydany zostanie artykuł dotyczący tego zagadnienia.

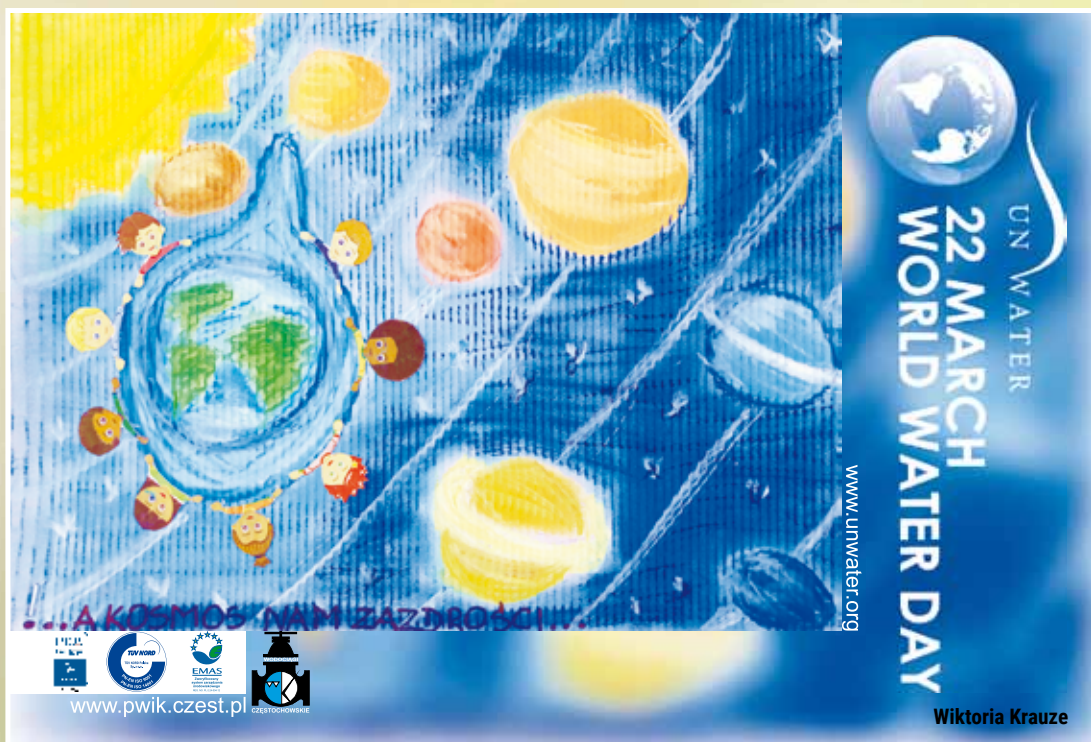
Moim zdaniem, obchody Światowego Dnia Wody można uznać za udane. Na uwagę zasługuje tutaj fakt, że sukces organizacyjny nie byłby możliwy, gdyby nie zaangażowanie blisko 40 pracowników reprezentujących 9 komórek organizacyjnych naszego Przedsiębiorstwa. Dziękuję wszystkim, którzy aktywnie włączyli się w organizację obchodów Światowego Dnia Wody 2017.

Dariusz Roszak

Uczestnicy konkursu

PRACE NAGRODZONE W SZKOLNYM KONKURSIE PLASTYCZNYM

Redaktor naczelny: Karolina Kowalska

Zespół redakcyjny: Monika Ball, Małgorzata Zalewska, Barbara Wasiak-Rajek, Bożena Szymaniec, Dariusz Roszak, Marcin Folwaczny, Marek Szałapski, Bartosz Szyller, Michał Kostrzyca

Kontakt: Karolina Kowalska, tel. 34 377 31 11, mail: karolina.kowalska@pwik.czest.pl

Odpowiedź:

Odpowiedź: D (86%), A (76%), C (22%) i B (10%)